

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJA-P1**

SIERPIEŃ 2017

Rozumienie ze sluchu**Zadanie 1.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		T
	1.4.		F
	1.5.		T

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.2.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D
	2.3.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.		A
	3.3.		A
	3.4.		B
	3.5.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
	4.2.		D
	4.3.		C
	4.4.		A

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.4. Zdający określa intencję nadawcy/autora tekstu.	A
	5.2.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu	B
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	6.2.		D
	6.3.		C
	6.4.		A
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi.	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
<i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.2.		A
	7.3.		E

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych.	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.2.		C
	8.3.		A
	8.4.		A
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych.	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.2.		B
	9.3.		C
	9.4.		A
	9.5.		A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Jesteś na kursie językowym w Anglii. Wpadłeś(-aś) na pomysł, aby uczestnicy kursu nakręcili film. Postanowiłeś(-aś) zamieścić wpis na ten temat na szkolnym forum.

- Przedstaw swój pomysł oraz propozycję tematyki filmu.
- Poinformuj, jakie są zalety tego pomysłu.
- Napisz, kogo zamierzasz poprosić o pomoc i dlaczego.
- Zachęć innych do zamieszczenia opinii na temat Twojego pomysłu i określ, jak długo będziesz na te opinie czekać.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.7. *Zdający przedstawia zalety [...].*
- 5.8. *Zdający opisuje [...] plany na przyszłość.*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
- 7.4. *Zdający proponuje [...].*
- 7.9. *Zdający wyraża prośby [...].*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia.
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *went to the gym; did yoga* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu. Taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.

Jesteś na kursie językowym w Anglii. Wpadłeś(-aś) na pomysł, aby uczestnicy kursu nakręcili film. Postanowiłeś(-aś) zamieścić wpis na ten temat na szkolnym forum.

- Przedstaw swój pomysł oraz propozycję tematyki filmu.
- Poinformuj, jakie są zalety tego pomysłu.
- Napisz, kogo zamierzasz poprosić o pomoc i dlaczego.
- Zachęć innych do zamieszczenia opinii na temat Twojego pomysłu i określ, jak długo będziesz na te opinie czekać.

Hi everyone. I have a great idea!

• Przedstaw swój pomysł oraz propozycję tematyki filmu.		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
7.4. Zdający proponuje [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części polecenia, np. • przedstawia pomysł nakręcenia filmu, np. <i>I think we should make a film.</i> LUB • informuje o proponowanej tematyce filmu, np. <i>The film should be about British traditions.</i> Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (przedstawienia pomysłu nakręcenia filmu oraz proponowanej tematyki filmu) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy. Akceptowana jest sytuacja, w której zdający pisze o <u>swoim</u> pragnieniu zrobienia filmu (bez odniesienia do innych uczestników kursu), ale z pracy wynika, że będzie to praca wspólna. Tytuł filmu może być zaakceptowany jako realizacja tego podpunktu polecenia tylko wtedy jeśli wskazuje na tematykę filmu. Jeśli zdający używa czasów przeszłych, taka realizacja tego podpunktu kwalifikowana jest na poziom niższy. Jeśli zdający uwzględnia tylko jeden człon polecenia i stosuje czas przeszły taka realizacja polecenia jest traktowana jako „nie odniósł się”. Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np. – informuje o filmie, który oglądał lub poleca obejrzenie jakiegoś filmu, np. <i>I think we should watch a good film.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There is a good film. I watched a film about school. My friend will do a film.	We should make a film about our school. I want to make a film for teens. I saw a film prepared by a school in Germany. It was great. I think we can do the same.	Why don't we make a film? It could be a funny advertisement of our language course. We could walk in the street and try to talk to people. And some students could film that. Then we could talk about the mistakes we made.

		Making a film about our school is my dream. We could talk to students and teachers.

• **Poinformuj, jakie są zalety tego pomysłu.**

5.7. Zdający przedstawia zalety [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia **co najmniej jedną** zaletę tego pomysłu, np.

- informuje o pozytywnym aspekcie nakręcenia filmu, np. *The film will be a great way to promote this school.* LUB
- przedstawia korzyści dla osób biorących udział w filmie, np. *Everybody who takes part in the film will practise English for free.*

Zalety mogą odnosić się do korzyści dla osób biorących udział w pracy nad filmem, dla szkoły, dla nauczycieli, itp.

Akceptowana jest także odpowiedź, w której zdający przedstawia zalety wyboru danej tematyki filmu.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do zalet tego pomysłu, np.

- informuje, że taki film to dobry pomysł, ale nie pisze dlaczego, np. *Such films are good.*
- opisuje pracę nad filmem, ale nie odnosi się do zalet związanych z jego przygotowaniem, np. *Making the film will be difficult.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Making the film is positive. There are many advantages of such films. It's a great idea to make a film.	This film will make us remember this school. Thanks to this film students will practice English.	We could show this film at the end of the course. It will be great surprise for our teachers. This film will be a great entertainment and will help us get to know other students.

- **Napisz, kogo zamierzasz poprosić o pomoc i dlaczego.**

5.8. *Zdający opisuje [...] plany na przyszłość.*

7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- wskazuje osobę / grupę osób, którą zamierza poprosić o pomoc, np. *I will ask my friend / brother / some friends for help.* LUB
- uzasadnia, dlaczego zamierza kogoś / wskazaną osobę/grupę poprosić o pomoc, np. *He can help us with special effects.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (wskazanie osoby, którą piszący zamierza poprosić o pomoc oraz uzasadnienie tej decyzji) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Akceptowana jest odpowiedź, w której zdający wskazuje osobę/grupę, na której pomoc liczy, np. *I think our teacher will help us. / I have a lot of friends who can help us.*

Uzasadnienie może dotyczyć wyboru konkretnej osoby lub odnosić się do samej decyzji poproszenia o pomoc, np. *We need Peter because he has a professional video camera. I need help because I can't make films myself.*

Akceptowana jest sytuacja, w której zdający zwraca się do osób czytających wpis z prośbą o pomoc, np. *I'd like you to help me. I can't do it on my own.*

Informacja o tym, że pomoc jest potrzebna, może być elementem rozwijającym, ale nie jest sama w sobie realizacją tego podpunktu polecenia.

Jeśli zdający używa czasów przeszłych albo informuje o osobie/grupie, która już mu pomaga, taka realizacja tego podpunktu kwalifikowana jest na poziom niższy. Jeśli zdający uwzględnia tylko jeden człon polecenia i stosuje czas przeszły/teraźniejszy taka realizacja polecenia jest traktowana jako „nie odniósł się”.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia,

– informuje, że potrzebuje pomocy w tym przedsięwzięciu, np. *I need help to do it.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Someone will help me. There is a lot to do. (bez informacji, że pomoc jest potrzebna)	I hope you will help me. I'm going to ask my teachers to help. I'm sure they will not refuse. I need a lot of help. There is so much to do and very little time.	I will ask my friend Tom to prepare funny sketches we can present. He is a very talented writer. I'm going to write to a famous singer or actor to help us. Then everybody will watch our film.

- Zachęć innych do zamieszczenia opinii na temat Twojego pomysłu i określ, jak długo będziesz na te opinie czekać.

7.9. Zdający wyraża prośby [...].

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- zachęca do zamieszczania / prosi o zamieszczanie opinii o tym pomysłu, np. *Tell me what you think about it.* LUB
- informuje jak długo będzie czekał na opinie o tym pomysłu, np. *I will wait for your opinions for a week.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęta do zamieszczania opinii oraz termin ich zgłaszania) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Akceptowana jest informacja o tym, kiedy zdający będzie czekał na opinie o filmie, np. *I will wait for your opinions on Friday.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

– przedstawia opinie swoje lub innych osób o tym pomysłu, np. *My friend said it is a great idea.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I hope you like it. Many people think making the film is a great idea.	Do you think it is a good idea? Tell me what you think about it. I wait for your opinions tomorrow.	I want you to write what you think. I'm waiting for your suggestions till next week. Help me by giving your opinion. Send your comments tomorrow. Tell me if the idea makes sense and make your own suggestions for making this film.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce (gżeje).</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce (gzać) w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u></i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.